

Nr 237.

Av herr **Herlitz**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående skyddsläkemedel åt vissa kvinnor och barn.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 103 hemställes, att riksdagen måtte godkänna de grunder för tillhandahållande av skyddsläkemedel åt vissa kvinnor och barn, som av departementschefen förordats, och för ändamålet anvisa ett förslagsanslag av 150.000 kronor.

Riksdagen torde i allmänhet lägga vikt vid att i de fall då förslagsanslag måste komma till användning — och denna form torde i förevarande fall vara ofrånkomlig — så noggrant som möjligt fastslå villkoren för anslagens användning, så att medelsanvändningen blir begränsad på denna väg, när den ej kan fixeras till siffran. Med avseende på det anslag, varom nu är fråga, synes en dylik noggrann bestämning desto mera angelägen, som starka skäl finnas att antaga, att den beräknade summan, 150.000 kronor, ej på långt när skall visa sig tillräcklig. Befolkningskommissionen beräknar de årliga kostnaderna »vid en i full utsträckning bedriven verksamhet» till 800.000 kronor. Departementschefen antager visserligen, att under de första åren det erforderliga beloppet skall visa sig vara betydligt mindre. Men man efterforskar i propositionen förgäves de av statsrådet åsyftade förbilligande omständigheter, på vilka denna förväntan grundas. Ett väsentligt överskridande är därför en nära till hands liggande möjlighet.

Från dessa utgångspunkter väcker det uppmärksamhet, att grunderna för skyddsläkemedlens användning icke blivit i propositionen sammanfogade i ett författningsförslag eller ens i annan form fixerade. De få utletas ur statsrådets anförande, jämfört med referatet av befolkningskommissionens förslag. Om man på denna väg söker bilda sig en uppfattning om de regler, som kunna komma att ingå i en blivande författning i ämnet, stannar man inför åtskilliga spørsmål, som ej besvarats eller i vart fall ej få något tydligt svar. Riksdagen inbjudes med andra ord att lämna ganska fria händer åt Kungl. Maj:t — eller rentav åt de tjänsteläkare m. fl., på vilka hjälpens utdelande skall ankomma — vid verksamhetens gestaltning. Såsom exempel må anföras, att departementschefen avstår från varje försök att bestämma »de behov som böra föranleda läkemedelsanvisning»; därmed synes fältet vara fritt för en läkemedelstilldelning av oberäknelig omfattning. Departementschefen har visserligen tänkt sig, att det av kostnadsskäl kan bli nödvändigt att taga under övervägande medde-

lande av »bestämmelser syftande att begränsa verksamhetens omfattning». Men han håller före, att sådana bestämmelser böra meddelas först sedan någon tids erfarenhet vunnits. Enligt min uppfattning är det tvärtom synnerligen angeläget att från början uppdraga så klara linjer som möjligt, då en understödsverksamhet av betydande omfattning sättes i gång.

I frågan, huruvida och i vilken omfattning den i propositionen föreslagna verksamheten bör komma till stånd, skall jag icke uttala någon mening, men jag tillåter mig under återopande av vad ovan anförts hemställa,

att riksdagen, därest den i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 103 beslutar om anvisande av anslag till skyddsläkemedel, måtte i form av en författning eller annorledes bestämma de grunder, enligt vilka skyddsläkemedel skola utdelas, och huvuddragen av det förfarande, som därvid skall komma till användning.

Stockholm den 12 mars 1939.

Nils Herlitz.